

Voorzitter

dan verstrekt worden, schriftelijk of door hier aanwezig te zijn, is aan de informateurs. Verder kan de Kamer een formateur of informateur dan wel formateurs of informateurs na afloop van de informatie vragen om hier te komen. Het is nu niet na afloop van een bepaalde periode. Het is dus verder aan de informateurs om hier wel of niet op in te gaan. Iets anders is dat wij hier hernieuwd, maar nu door de hele Kamer enthousiast ondersteund, een verzoek aan de informateurs kunnen sturen om ons eens te informeren over de stand van zaken. Vervolgens kunnen wij hier met de volledige medewerking van de heren De Graaf en Wallage – dat weten wij nu – vernemen hoe de onderhandelingen verlopen. Zij sluiten immers een politiek akkoord, niet de informateurs. De verstandigste mensen van deze zes op de 150 zijn hier dus aanwezig. Dat zijn de mensen die het best geïnformeerd zijn hoever zij politiek willen gaan. Het lijkt mij dus dat het een buitengewoon aangenaam en interessant debat kan worden volgende week, desnoods zonder de informateurs.

De heer **Weisglas** (VVD): Voorzitter! Ik wil zeker niet uitsluiten dat de heren Wallage, De Graaf en Bolkestein behoren tot de verstandigste mensen van dit parlement, zoals de heer Marijnissen net zei. Ik heb echter wel moeite met de nu voor de tweede keer door de heer Schutte naar voren gebrachte werkwijze, namelijk om als het ware een debat of informatieronde aan te gaan met deze drie Kamerleden. Kamerleden controleren de regering. Kamerleden kunnen elkaar uiteraard formeel informeren over welke zaak dan ook. Wij hebben er echter moeite mee om een formele verhouding te creëren en een formele debat tot stand brengen waarin drie Kamerleden in een andere positie ten opzichte van de andere 147 Kamerleden staan dan normaal het geval is. Een debat met de drie onderhandelaars is voor onze fractie en onze onderhandelaar niet iets waar wij in formele zin op zouden willen ingaan. Ik sluit echter niet uit dat de heer Bolkestein bereid zal zijn om in meer informele zin informatie te verschaffen.

De heer **Rosenmöller** (GroenLinks): Voorzitter! Ik vind het jammer dat zowel de heer Schutte als de heer Marijnissen niets ziet in een debat

waarbij ook de informateurs aanwezig zijn en in deze Kamer informatie kunnen verstrekken over het lopende formatieproces, zoals dat nu zes en volgende week zeven weken duurt. Dat is de kern van mijn verzoek. De heer Wallage heeft gelijk dat de informateurs zelf bepalen of ze ingaan op dat verzoek. Daarbij is het ook voor de informateurs wel van belang om te weten dat een zeer grote meerderheid van de Kamer positief staat tegenover zo'n debat, of het niet zal tegenhouden, in ieder geval op een bepaalde manier de zin van zo'n debat ziet. Ik vind dat positief. Ik hoop dat de informateurs dat op zijn waarde weten te schatten, maar dat zullen ze wel doen.

Dan het tweede punt. Daar kun je over speculeren. Ik had niet zo'n zin om mee te doen aan het debat van "ze zullen het wel weer niet doen", of "als de Kamer voor de tweede keer een zeperd haalt". Als er goede argumenten gewisseld worden en een duidelijke meerderheid vraagt de informateurs om hier te komen om informatie te verstrekken, verwacht ik dat zij dat verzoek positief zullen bejegenen. Wat levert zo'n debat op? Dat zullen we na afloop kunnen beoordelen. Maar als iedereen er evenveel zin in heeft als de heer Wallage en ik, zal het echt wel een aardig debatje worden!

De **voorzitter**: De opmerking van de heer Weisglas moet natuurlijk worden meegenomen, als in de commissie voor de Werkwijze der Kamer en het Presidium gekeken wordt naar de vraag van de heer De Hoop Scheffer naar de rol van de Kamer bij de informatie. Het lijkt me goed als we daar dan ook aandacht aan besteden. Verder zal ik de inhoud van dit gedeelte van het stenogram aan betrokkenen doen toekomen, zodat zij daar rekening mee kunnen houden.

De heer **Marijnissen** (SP): Voorzitter! Ik moet de heer Rosenmöller even corrigeren. Ik heb niet gezegd dat ik niet blij zou zijn met de aanwezigheid van de informateurs hier. Ik heb hem alleen gewezen op het tweede deel van artikel 139a. Misschien moet u als voorzitter dan maar uitsluitel geven. Daar staat: "Zij – de Kamer – kan een formateur of informateur dan wel formateurs of informateurs na afloop van een formatie- of informatieopdracht uitnodigen te dien einde in de

vergadering tegenwoordig te zijn". Ik heb de indruk dat er nu nog geen sprake is van een afgelopen opdracht. Daarom zei ik dat. Het gaat om ons eigen Reglement van orde.

De **voorzitter**: In de eerste zin van hetzelfde artikel staat namelijk dat er ook over het verloop van de formatie of informatie inlichtingen verstrekt kunnen worden. Dat is waarom sommige leden het voor tweeërlei uitleg vatbaar achten. Ik had het idee dat de heer Rosenmöller daar zijn vraag op baseerde.

De heer **Marijnissen** (SP): Voorzitter! Ik steun de heer Rosenmöller daarom ook in zijn verzoek om inlichtingen, maar ik denk dan eerder aan een brief dan aan aanwezigheid, omdat in het tweede lid staat dat die aanwezigheid pas mogelijk is na afloop van een opdracht.

De heer **Rosenmöller** (GroenLinks): Het is, denk ik, heel duidelijk dat ik inlichtingen wil naar aanleiding van het stellen van vragen hier in deze Kamer. Zo heb ik dat geïnterpreteerd en zo heb ik daar ook steun voor gekregen. Als dit de nadere toelichting van de heer Marijnissen is, dan is dat prima. Dan is die steun nog wat groter.

De **voorzitter**: Daarmee blijft het voorstel, dat dit gedeelte van het stenogram zal worden doorgeleid naar betrokkenen. Wij zullen hen vragen ons daarop zo spoedig mogelijk een antwoord te geven.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet educatie en beroeps- onderwijs en enkele andere onderwijswetten in verband met decentralisatie van de wachtgelduitgaven (Regeling decentralisatie wachtgeld- uitgaven bve) (25899).**

(Zie vergadering van 10 juni 1998.)

De algemene beraadslaging wordt heropend.

□

Mevrouw **Van der Hoeven** (CDA): Voorzitter! Vorige week heeft de

Van der Hoeven

Kamer uitgebreid met de minister van Onderwijs gedebatteerd over de decentralisatie van de wachtgelden in de BVE-sector. Er zijn toen een aantal vragen opengebleven. De minister heeft toegezegd om voor de stemmingen nog met een brief naar de Kamer te komen om die problemen op te lossen. Die brief hebben wij ontvangen. Echter in die brief is er een bepaalde zinsnede die meer vragen oproept dan ze beantwoordt. Het gaat er bij deze korte heropening om, helderheid te krijgen over de passage in die brief. Daarin wordt gesteld dat, uitgaande van enerzijds een ingeschatte ontwikkeling van de wachtgeld-uitgaven en anderzijds de verwerking van een structureel, constant wachtgeldbudget in de lumpsum, een delta ontstaat ten opzichte van de genoemde 170 mln. Voor de dekking van de delta is dekking gezocht in de niet-wettelijke uitgaven. Deze middelen vallen eerst vrij indien de ROC's erin slagen deze daling van 25% van de wachtgeld-uitgaven te realiseren.

Voorzitter! Dit betekent dat aan het vrijvallen van de wachtgelden en aan het vrijvallen van het budget drie voorwaarden worden gesteld. De daling van 25% moet zijn gerealiseerd en als dat niet het geval is, valt het geld niet vrij en dat gebeurt ook niet eerder. Daar zit nu juist het probleem. In de reeksen in de brief wordt precies aangegeven welke reductie gerealiseerd moet worden in welk jaar. Naar de mening van de CDA-fractie betekent dit dat elke reductie in principe vrij moet vallen op het moment dat de reductie wordt gerealiseerd. Ik zal een voorbeeld geven. Er is 4,3 mln. in 1998, 8,5 mln. in 1999, oplopend tot 42 mln. in 2007. Dit betekent dat niet gewacht moet worden tot 2007 voordat het geld vrijvalt en ter beschikking komt van de sector. Ik hoor graag het definitieve en eensluidende oordeel van de minister over deze interpretatie.

Minister **Ritzen**: Voorzitter! Het gaat hier om een misverstand dat is ontstaan door een toelichtende zin. Als vóór de zin had gestaan "met andere woorden", was het helder geweest. Het had er moeten staan, waarmee meteen alle kou uit de lucht is. Het was bedoeld als constatering. Het volledige bedrag

valt pas vrij als de reductie van 25% is gerealiseerd. Dit laat volstrekt onverlet, zoals geldt voor elke andere zin in de brief, dat het totale budget van 161 mln., dus op het niveau van 1996, zo wordt toegevoegd. Als er dus minder dan 25% wordt gerealiseerd, is er minder vrijval, maar is nog steeds hetzelfde budget beschikbaar. Er zijn dus geen additionele voorwaarden. Mijn verontschuldigingen voor het misverstand dat is ontstaan door dit kleine zinnetje. Tegelijkertijd vond dit misverstand naar mijn mening voldoende tegenkracht in de ferme formuleringen elders. Ik kan mij overigens voorstellen dat de Kamer blij verrast was door de zeer genereuze opstelling die is gekozen door het ministerie en dat dit haar tot enig wantrouwen bracht.

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Waarom is dan dat exacte bedrag van 25% genoemd? Op deze manier geldt het natuurlijk voor elke daling ten opzichte van bedragen die nu worden uitgegeven en niet pas bij 25%. Ook dat is verwarrend.

Minister **Ritzen**: De delta in zijn volledige omvang is een bedrag en dat bedrag is gekoppeld aan de reductie van 25%. De vrijval is dus gekoppeld aan die 25%; er is geen sprake van een koppeling in inhoudelijke zin. Het bedrag dat instellingen vrij beschikbaar hebben, is het bedrag van de delta indien er 25% is gereduceerd. Het wordt dus minder als er minder dan 25% is gereduceerd en meer als er meer dan 25% is gereduceerd.

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Dat is helder.

De heer **Cornielje** (VVD): In het eerste antwoord dat de minister gaf op de vraag van mevrouw Van der Hoeven, hanteerde hij weer het bedrag van 161 mln., terwijl dat naar mijn mening 170 mln. moet zijn. Kan de minister dit bevestigen? Die 9 mln. kunnen de betrokkenen goed gebruiken.

Minister **Ritzen**: Ik heb de brief niet bij de hand. Ik sprak over 1996 en ik herinnerde mij dat daarvoor 161 mln. stond. De bedragen die in de brief staan, wil ik nu als richtinggevend beschouwen en ik geloof dat daarin inderdaad voor 1997 het bedrag van

170 mln. als uitgangspunt wordt gehanteerd.

Mevrouw **Van der Hoeven** (CDA): Voorzitter! Wij komen er wel uit als wij doorgaan. Deze uitspraak houdt in dat voor het volgende jaar het bedrag vrijkomt dat in de eigen budgetreeks van de minister is opgenomen. Als de BVE-sector in staat is het bedrag dat voor 1998 of voor 1999 vermeld staat te bezuinigen, dan komt dat bedrag in het betreffende jaar vrij.

Minister **Ritzen**: Zeker. Het totale bedrag is beschikbaar voor personeelsbeleid. Als men in staat is zonder een enkele wachtgelder rond te komen – eigenlijk zou dat best eens de moeite van het proberen waard zijn, hoewel het wat extreem is – dan komt het bedrag compleet vrij. Dat bedrag is ook opgenomen in de reeks.

Mevrouw **Dijksma** (PvdA): Voorzitter! Ik heb geen vraag aan de minister. Ik wil slechts een opmerking maken. Na deze beraadslaging kan de Eerste Kamer helemaal tevreden zijn.

Minister **Ritzen**: Ik geloof niet dat een toevoeging mijnerzijds in het belang is van de behandeling aan de overkant.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, morgen bij aanvang van de middagzitting over dit wetsvoorstel te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Vervanging van de Wet op de toegang tot ziektekostenverzekeringen door de Wet op de toegang tot ziektekostenverzekeringen 1998 in verband met onder meer een herziening van de omslagregeling, het functioneren van het uitvoeringsorgaan en het**